

Myndigheten för yrkeshögskolan

Utbildningar inom yrkeshögskolan som bedrivs med viss kontinuitet

- Tidsserier av statistik, beskrivning och analys

Återrapportering 2014

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan har i regleringsbrevet för budgetåret 2014 fått i uppdrag att ta fram tidsserier över andelen respektive antalet yrkeshögskoleutbildningar, inom respektive utbildningsområde, som bedrivs med viss kontinuitet. I uppdraget har även ingått att analysera utbildningsutbudet och motiven till myndighetens prioriteringar.

Myndigheten har analyserat andelen och antalet utbildningar med samma utbildningsmål formulerat i form av kunskaper, färdigheter och kompetenser. Vidare har myndigheten valt att göra denna studie utifrån andelen och antalet utbildningsplatser och inte antalet enskilda utbildningar.¹ Utgångspunkten för att kunna skilja olika utbildningsinriktningar åt har varit Svensk Utbildningsnomenklatur, SUN, och myndighetens egen utvidgning av samma klassificeringssystem.

En utbildningsinriktning avser här alltså i regel en enskild SUN-kod. För att kunna få ett underlag som är någorlunda jämförbart över tid presenteras här resultatet utifrån antalet utbildningsplatser per avslutsår under tidsperioden 2011 till 2017.

Resultatet av denna studie visar att andelen utbildningar under tidsperioden 2011 till 2017 som bedrivits, bedrivs och kommer att bedrivas med viss kontinuitet är omkring 60 procent. Andelen varierar dock kraftigt mellan olika utbildningsområden, som lägst för utbildningar inom Kultur, media och design där enbart omkring 25 procent av utbildningarna bedrivits med viss kontinuitet till utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning där omkring 90 procent klassificerats på motsvarande vis. Viss variation finns också över tid inom respektive utbildningsområde. I Bilaga 1 presenteras vilka enskilda utbildningsinriktningar som bedrivs med viss kontinuitet.

¹ Inom yrkeshögskolan definieras en utbildning som ett unikt utbildningsnummer. Nästan varje utbildning har flera utbildningsomgångar med olika starttidpunkter. I dagsläget ger antal utbildningsnummer ingen bra bild över hur många olika utbildningar som startat eller pågått under ett kalenderår. Varje utbildning som beviljas statliga medel får ett nytt utbildningsnummer oavsett om den till innehållet överensstämmer med andra utbildningar och oberoende av om utbildningsplan, juridiskt ansvarig anordnare och utbildningskommun är oförändrade sedan föregående ansökningsomgång.

Innehåll

Sammanfattning	1
1 Inledning	3
1.1 Uppdraget	3
1.2 Rapportens disposition	3
1.3 Begreppsförklaringar	3
2 Metod	5
3 Resultat	7
3.1 Samtliga utbildningsområden	8
3.2 Data/IT	9
3.3 Ekonomi, administration och försäljning	11
3.4 Friskvård och kroppsvård	12
3.5 Hotell, restaurang och turism	14
3.6 Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	16
3.7 Journalistik och information	18
3.8 Juridik	18
3.9 Kultur, media och design	19
3.10 Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	21
3.11 Miljövård och miljöskydd	23
3.12 Pedagogik och undervisning	24
3.13 Samhällsbyggnad och byggteknik	25
3.14 Säkerhetstjänster	26
3.15 Teknik och tillverkning	27
3.16 Transporttjänster	29
3.17 Övrigt - Smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken, lärling..	31
4 Diskussion	31
Bilaga 1	33

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Myndigheten för yrkeshögskolan fick i regleringsbrevet för budgetåret 2014 i uppdrag att ta fram tidsserier av statistik för yrkeshögskoleutbildningar som visar andelen respektive antalet utbildningar med samma utbildningsmål inom respektive utbildningsområde. Syftet med uppdraget har varit att få kunskap om hur stor andel och vilka yrkeshögskoleutbildningar som bedrivits med viss kontinuitet. I uppdraget ingick även att analysera utbildningsutbudet och motiven till myndighetens prioriteringar.

1.2 Rapportens disposition

Kapitel 1	Inledning Här beskrivs uppdraget samt en lista med begreppsförklaringar
Kapitel 2	Metod I metodbeskrivningen redogörs för hur begreppet <i>viss kontinuitet</i> har hanterats samt den arbetsmetod som använts i arbetet med uppdraget
Kapitel 3	Resultat Resultatet redovisas på samtliga utbildningsområden samlat samt uppdelat per respektive utbildningsområde
Kapitel 4	Diskussion Här återfinns resonemang kring resultat, metodval samt myndighetens prioriteringar

1.3 Begreppsförklaringar

SUN

Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildningsinriktning grupperas efter en SUN kod, vilken finns på fyra nivåer. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan grupperar alla utbildningar inom YH efter 16 utbildningsområden. Grupperingen är gjord med utgångspunkt från SUN-inriktning, framförallt på två positioner men även på tre positioner.

SUN5

Myndigheten för yrkeshögskolan har sedan tidigare beslutat om en lokal utvidgning av SUN i syfte att göra det enklare att beskriva yrkeshögskolans utbildningsutbud. En kod motsvarande SUN5 beskriver utbildningar med liknande innehåll som leder till samma yrkesroll.

Utbildningsanordnare

En juridiskt ansvarig utbildningsanordnare är en juridisk eller fysisk person som ansvarar för en eller flera utbildningar inom YH eller KY. En juridiskt ansvarig utbildningsanordnare motsvaras av ett organisationsnummer. Ungefär en tiondel av utbildningsanordnarna har flera administrativa enheter med olika namn under samma organisationsnummer. Det finns fyra typer av huvudmän vad gäller anordnare: statliga, kommuner, landsting samt privata (enskilda juridiska eller fysiska personer).

Utbildningsområden inom YH enligt SUN

Utbildningsområde inom YH	SUN-inriktning
Data/IT	48 Data
Ekonomi, administration och försäljning	34 Företagsekonomi, handel och administration
Friskvård och kroppsvård	813 Idrott och friskvård 815 Hår- och skönhetsvård
Hotell, restaurang och turism	811 Hotell, restaurang och storhushåll 812 Turism, resor och fritid
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	72 Hälso- och sjukvård 76 Socialt arbete och omsorg
Journalistik och information	32 Journalistik och information
Juridik	38 Juridik och rättsvetenskap
Kultur, media och design	21 Konst och media
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog, fiske	62 Lantbruk, trädgård, skog och fiske 64 Djursjukvård
Miljövård och miljöskydd	85 Miljövård och miljöskydd
Pedagogik och undervisning	14 Pedagogik och lärarutbildning
Samhällsbyggnad och byggteknik	58 Samhällsbyggnad och byggnadsteknik
Säkerhetstjänster	86 Säkerhetstjänster
Teknik och tillverkning	52 Teknik och teknisk industri 54 Material och tillverkning
Transporttjänster	84 Transporttjänster
Övrigt	999 Okänd

Utbildningar och utbildningsomgångar

En utbildning definieras som ett unikt utbildningsnummer. Nästan varje utbildning har flera utbildningsomgångar med olika starttidpunkter. Inom YH är det idag maximalt två omgångar per utbildningsnummer.

Utbildningsinriktningar

Med begreppet utbildningsinriktningar menas detaljerade utbildningsinriktningar vilket är detsamma som SUN5.

Utbildningsplatser

Avser beviljade utbildningsplatser med statsbidrag.

Utbildningsmål

Myndigheten har valt att definiera en utbildnings övergripande målsättning som den kombination av kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för att utöva en given yrkesroll.

Yrkesroller

Med yrkesroller avses vad en utbildning ska syfta till och som är av en mer detaljerad karaktär än SSYK.²

² Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK 2012 är ett system för gruppering av individers yrken. SSYK klassificerar personer efter de arbetsuppgifter som de utför.

2 Metod

I det uppdrag som ligger till grund för återrapportering till regeringen har inte någon definition av vad som avses med "viss kontinuitet" angetts. Det har varit nödvändigt att ta fram en definition av begreppet *viss kontinuitet* då det som en del av återrapporteringen ska redovisas tidsserier över hur stor andel och antalet utbildningar inom respektive utbildningsområde som bedrivits med viss kontinuitet.

I den här rapporten avses med *utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet* avse sådana utbildningar och/eller utbildningsinriktningar där:

- beslut fattats av Myndigheten för yrkeshögskolan tre av fem beslutsår om att bedriva sådan utbildning och där utbildningen/utbildningsinriktningen bedrivits inom yrkeshögskolan,
- beslut fattats om att bedriva sådan utbildning även framledes, samt
- helt eller till största delen samma lärandemål beskrivet i form av kunskaper, färdigheter och kompetenser har identifierats.

Myndigheten har i denna rapport inte studerat enskilda utbildningar utan valt att titta på utbildningsinriktningar sett utifrån Svensk utbildningsnomenklatur (SUN), och den utvidgning av SUN som genomförts av Myndigheten för yrkeshögskolan, SUN5. SUN5 är framtagen för att identifiera enskilda utbildningsinriktningar på en högre detaljnivå. Myndigheten har valt att identifiera enskilda utbildningsinriktningar, utifrån SUN-koder, inom vilka utbildningar med viss kontinuitet bedrivits.

För att ta fram uppgifter om antal och andel utbildningar har antalet utbildningsplatser använts som mått. Skälet till detta är att begreppet *utbildningar* är svårt att använda kopplat till statistik i denna undersökning och kan vara missvisande då beviljade utbildningar kan variera stort både i antalet utbildningsomgångar och i antalet utbildningsplatser.

För att kunna ta fram uppgifter om andelen utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet har ett statistiskt uttag gjorts för samtliga utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan på SUN5-nivå där antalet utbildningsplatser åren 2011-2017 samt beslutsår 2010-2014 framgår. För att bearbeta materialet har en genomlysning gjorts av samtliga utbildningsinriktningar utifrån SUN5 för att se om det finns inriktningar som bedöms leda fram till samma typ av utbildningsmål och yrkesroll, trots att de har olika SUN-koder. Utbildningsplatserna för de SUN5-koder som bedömts leda fram till samma utbildningsmål och yrkesroll har i materialet slagits ihop och hanterats som en och samma utbildningsinriktning. Bedömningen kring huruvida utbildningsinriktningen har bedrivits med viss kontinuitet eller ej har i dessa fall utgått från de sammanslagna SUN-kodernas beslut och antal utbildningsplatser.

I nästa steg gjordes en avgränsning i materialet utifrån att enbart gå vidare med de SUN-koder där beslut om att bevilja utbildningar fattats under minst 3 av de 5 beslutsår (2010 – 2014) som genomförts av Myndigheten för yrkeshögskolan. Utbildningsinriktningar där det inom femårsperioden till exempel beviljats en eller flera utbildningar vartannat år, 2010, 2012 och 2014, har med denna definition bedömts som att de bedrivits med viss kontinuitet.

Den innehållsmässiga bredden, sett utifrån lärandemål, inom SUN-koderna kan variera kraftigt. Av den anledningen gjordes i nästa steg en genomgång av vilka SUN-koder som innehöll utbildningar vilka helt eller till största delen hade samma utbildningsmål formulerade i lärandemål och helt eller till största delen hade ett likartat upplägg och vilka

som inte hade det. De som inte bedömdes innehålla samma eller liknande utbildningsmål sorterades bort från den fortsatta studien. De kvarvarande utbildningsinriktningarna, utifrån SUN5, bedömdes därmed utgöras av utbildningar som identifierats ha helt eller till största delen samma utbildningsmål och som bedrivits med viss kontinuitet.

En genomgång har även gjorts av de SUN-koder där beslut om att bevilja utbildningar fattats under minst 3 av 5 beslutsår som genomförts sedan Myndigheten för yrkeshögskolan bildades men som *inte* kunde sägas motsvara utbildningar vilka helt eller till största delen hade samma utbildningsmål formulerat i lärandemål och/eller helt eller till största delen inte hade ett likartat upplägg. En genomgång har gjorts av vilka utbildningar som dessa SUN-koder innehåller. Om det inom en SUN5-kod har konstaterats att den trots en viss spridning kan sägas innehålla en majoritet av utbildningar med samma utbildningsmål har en bedömning gjorts att den aktuella SUN5-koden helt eller till största delen har samma utbildningsmål.

Materialet har med andra ord gått igenom kvalitativt av tre skäl. Ett av skälen var att se om det finns utbildningsinriktningar på SUN5-nivå som bör slås samman utifrån att de kan sägas ha samma utbildningsmål och leda fram till samma yrkesroll och på så sätt hanteras som en och samma utbildningsinriktning i den fortsatta analysen. Ett annat skäl var att identifiera om det i materialet funnits utbildningsinriktningar på SUN5-nivå som innehållit allt för stor variation av utbildningar för att kunna sägas leda fram till samma typ av utbildningsmål och yrkesroll. Ett tredje skäl till denna hantering har varit för att se om det inom de utbildningsinriktningar som ansetts innehålla utbildningar med allt för olika utbildningsmål, trots allt funnits en majoritet av utbildningar som helt eller till största delen har samma utbildningsmål.

För att ta fram beskrivande statistik i form av tidsserier och tabeller över andelen och antalet utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet uppdelat på enskilda utbildningsområden har myndigheten utgått från antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan med avslut per respektive kalenderår under tidsperioden 2011 till och med 2017. Utbildningsplatserna motsvarar beslutade platser och kan komma att påverkas av inställda intag, färre nyttjade platser samt eventuella överintag.

3 Resultat

I det här avsnittet redovisas utbildningar som bedrivs med viss kontinuitet per utbildningsområde samt inledningsvis för samtliga utbildningsområden. För de större utbildningsområdena finns diagram med tidsserier som visar andelen utbildningsplatser med avslut under perioden 2011-2017 som bedrivs/har bedrivits med viss kontinuitet.

Inledningsvis under respektive utbildningsområde återfinns beskrivning och analys av utbildningsområdet av de utbildningar som bedrivs med viss kontinuitet vilket efterföljs av diagram. För varje utbildningsområde redovisas den procentuella andel utbildningar som under den aktuella tidsperioden har bedrivits med viss kontinuitet. Denna procentsats har räknats ut genom att samtliga utbildningsplatser inom ett utbildningsområde som har bedömts bedrivits med viss kontinuitet under den aktuella tidsperioden, delats med det totala antalet utbildningsplatser inom området under motsvarande tidsperiod.

För de mindre utbildningsområdena kommer enbart beskrivande text och analys att presenteras. Anledningen till detta kan antingen vara att utbildningsområdet utgörs enbart av utbildningar till en yrkesroll/kompetens eller utgörs av så få beslut att ingen tidsserie har kunnat upprättas. Inom utbildningsområdena nämns ett urval av de utbildningsinriktningar som konstaterats har bedrivits med viss kontinuitet. En fullständig sammanställning av vilka utbildningsinriktningar som har bedrivits med viss kontinuitet på respektive utbildningsområde redovisas i bilaga 1. I slutet av kapitlet presenteras området Övrigt som uteslutande berör Smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken, lärling.

Då myndigheten fattade beslut om yrkeshögskoleutbildningar första gången 2010, är 2011 det första året som utbildningsplatser avslutas inom yrkeshögskolan. Beslut om utbildningsplatser som fattas 2014 avslutas som senast 2017. En aspekt som bör tas hänsyn till i tidsserien är att antalet utbildningsplatser med avslut 2016 och 2017 inte är komplett då antalet utbildningsplatser kommer att påverkas i kommande års ansökningsomgångar.

Begreppet *bedrivs* som används i uppdragsbeskrivningen indikerar att det endast rör sig om utbildningar som är pågående. Därför används begreppet *bedrivs* i olika former i rapporten. Vad som avses med detta är beviljade utbildningar som har bedrivits, bedrivs och som kommer att bedrivs.

3.1 Samtliga utbildningsområden

Andelen utbildningar med beslutsår 2010-2014 inom hela yrkeshögskolan som bedrivs med viss kontinuitet är cirka 60 procent under tidsperioden 2011-2017. Antalet utbildningsplatser per utbildningsomgång skiljer sig åt mellan utbildningar och utbildningsområden. Antalet utbildningsplatser per utbildningsomgång inom yrkeshögskolan är som helhet i snitt 27. Det lägsta antalet finner vi inom kategorin "Övrigt" som utgörs av Smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken, lärling med 14 utbildningsplatser per omgång. Flest utbildningsplatser per omgång har utbildningsområdet Juridik med i snitt 33 platser per omgång.

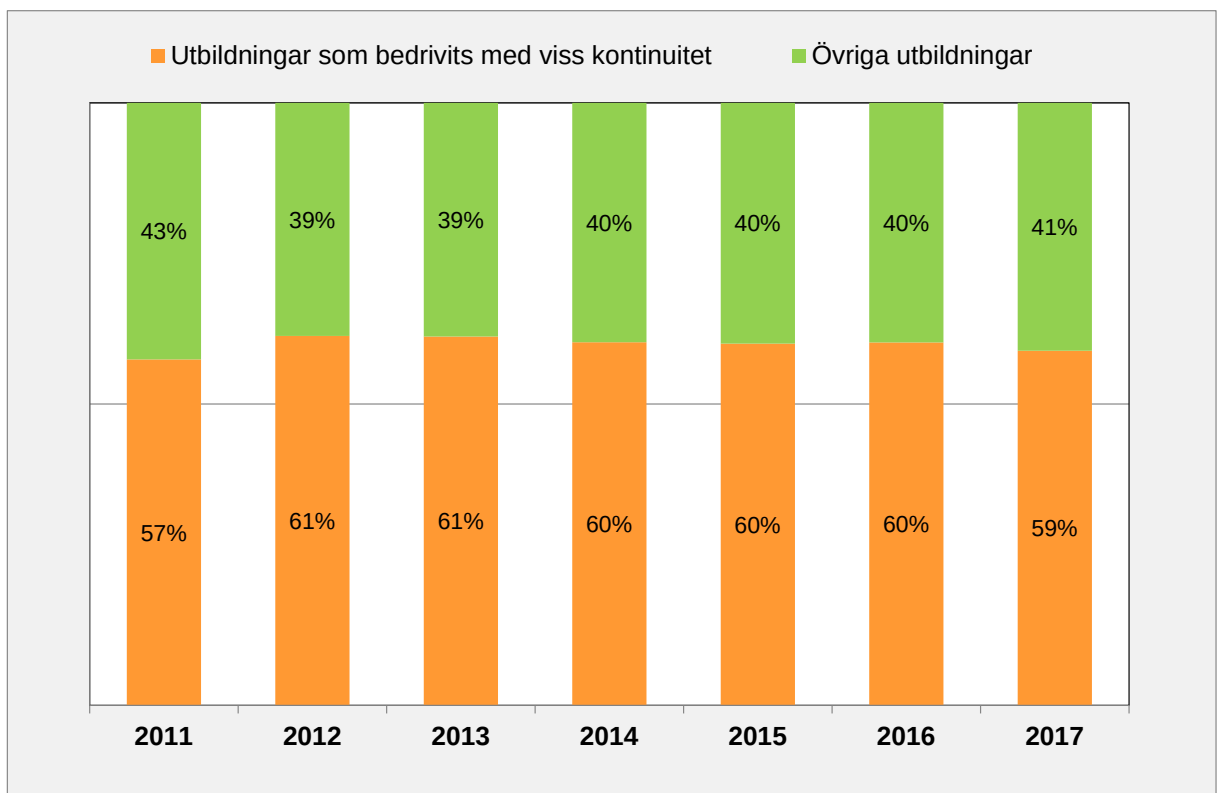

Diagram 1: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet.

Tabell 1: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017*

Samtliga utbildningsområden	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	3 336	7 866	9 348	10 273	10 196	10 440	5 092
Övriga utbildningar	2 474	4 960	5 926	6 775	6 785	6 897	3 561
Totalt	5 810	12 826	15 274	17 048	16 981	17 337	8 653

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

3.2 Data/IT

Utbildningsområdet Data/IT omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31 och tidsperioden 2011-2017, 11 083 utbildningsplatser, vilket utgör 11,8 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Data/IT, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 56 procent. Exempel på utbildningar inom Data/IT som bedrivits med viss kontinuitet är programmerare med inriktning insticksprogram, systemutvecklare och webbutvecklare.

Yrkeshögskoleutbildningar inom Data/IT återfinns i fyra kategorier; systemutvecklare, mjukvaruutvecklare, webbutvecklare och tekniska utbildningar såsom utbildningar för nätverkstekniker. Inom samtliga av dessa fyra kategorier finns utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet. Samtidigt är variationen inom dessa huvudkategorier, samt inom enskilda SUN-koder, ofta stor. Detta beror såväl på variation avseende inriktningar på pågående utbildningar inom samma inriktning, exempelvis mot olika system/program, samt på att förhållandevis stora förändringar under tidsperioden inneburit att efterfrågan på personer med kunskaper om vissa enskilda system/program minskat betydligt.

Trots den förhållandevis snabba förändringstakten som beskrivits ovan utgörs utbildningsområdet Data/IT till en majoritet av utbildningar inom inriktningar som bedrivits med viss kontinuitet. Samtidigt bör man ta i beaktande att även om utbildningar med inriktning mot vissa system har funnits över tid, vissa sedan innan övergången från KY till YH, har förändringar vad gäller utformningen av flera av dessa system föranlett att utbildningsinnehåll och/eller utbildningsupplägget har behövt utvecklas även ifall de överordnade lärandemålen varit i stort de samma.

Ett par trender avseende utvecklingen av utbildningsområdet och myndighetens prioriteringar gällande utbildningar inom Data/IT har varit tydliga under de senaste åren. Den första är en ökad grad av specialisering, särskilt vad gäller inriktningen på utbildningar för system och mjukvaruutvecklare. Den andra är att myndighetens prioriteringar av dessa utbildningar har gjort att vissa kunskapsområden som tidigare mera setts på som generella kompetenser, så som mjukvarutestare och kravanalytiker, utvecklats mot att bli mera tydliga yrkesroller.

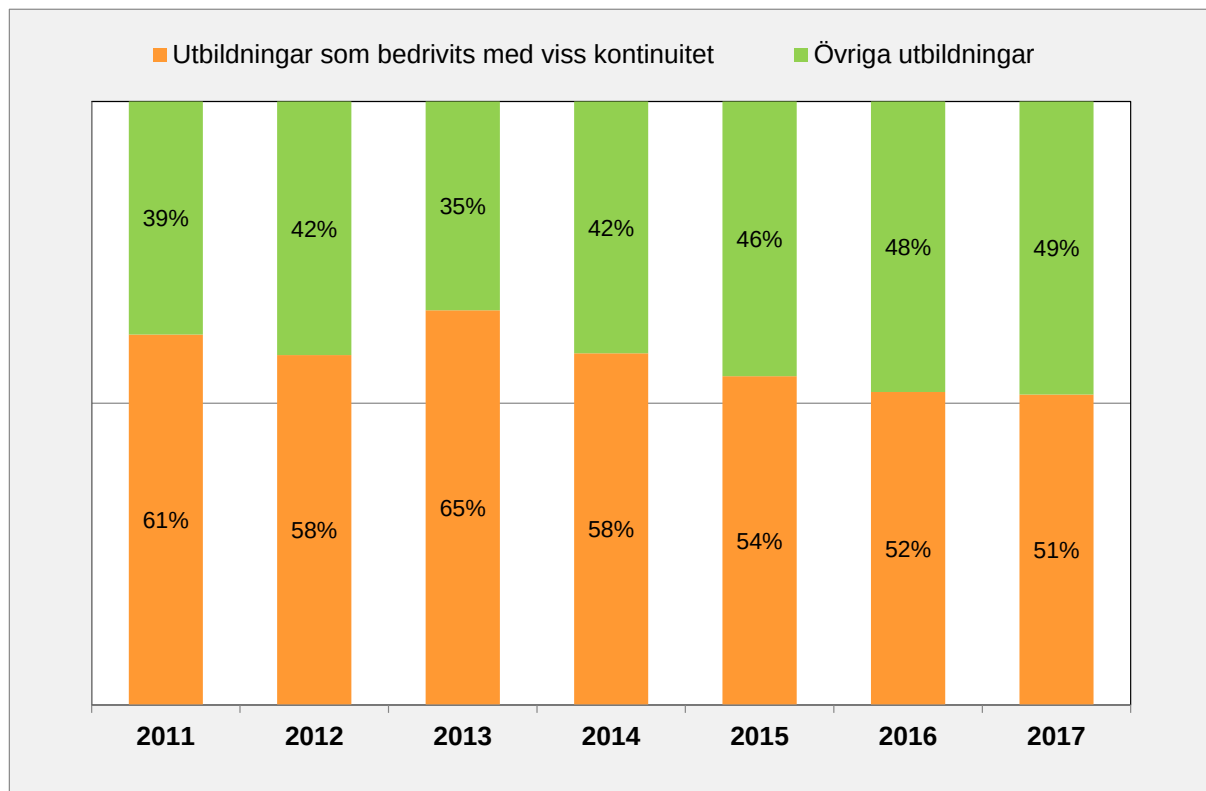

Diagram 2: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Data/IT.

Tabell 2: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *³

Data/IT	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	310	644	985	1 253	911	1 269	871
Övriga utbildningar	195	467	521	897	761	1 177	822
Totalt	505	1 111	1 506	2 150	1 672	2 446	1 693

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

³ Utbildningar inom utbildningsområdet Data/IT utgörs av i snitt 29 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.3 Ekonomi, administration och försäljning

Utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31 och tidsperioden 2011-2017, 22 813 utbildningsplatser, vilket utgör 24,2 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Ekonomi, administration och försäljning, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 90 procent.

Exempel på utbildningar inom området som bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till företagssäljare, redovisningsekonomer, löneadministratörer och vårdadministratörer. När det gäller den sistnämnda är det i huvudsak inom yrkeshögskolan dessa utbildningar finns.

Utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning är och har över tid varit det största utbildningsområdet inom yrkeshögskolan. Det är också det utbildningsområde som i denna undersökning har den största andelen utbildningar som har bedrivits med viss kontinuitet. En delförklaring till detta ligger i att de utbildningar inom området som har bedömts bedrivs med viss kontinuitet, till exempel företagssäljare och redovisningsekonom, har många utbildningsplatser beviljade. Samtliga utbildningar till företagsförsäljare, oavsett inriktning, motsvarar under den aktuella perioden drygt 7 400 utbildningsplatser. Även om samtliga dessa utbildningsplatser riktar sig mot företagssäljare, finns det en spridning inom denna grupp vad gäller utbildningsinriktning och innehåll. Exempel på olika inriktningar är bland annat exportförsäljning, IT-säljare samt teknisk säljare. Utbildningar till redovisningsekonom har under motsvarande period drygt 4 500 utbildningsplatser beviljade.

Gemensamt för flera av de utbildningar inom området som bedrivits med kontinuitet är att deras arbetsmarknad återfinns inom flera olika branscher. Detta gäller för såväl redovisningsekonomer, företagssäljare, löneadministratörer och marknadsförare.

Vad som kännetecknar vissa av utbildningarna inom området som bedrivits med viss kontinuitet är att de olika branscherna har tydliga krav på vad utbildningarna bör innehålla och skulle därmed eventuellt skulle kunna ha nationellt likvärdigt innehåll.

En trend som kan ses är att utbildningar som har någon form av e-handel i sig har ökat. Det handlar om utbildningar med kurser såsom e-handelsjuridik, marknadsföring på webb etc. I och med att detta har skett först på senare tid har dessa utbildningar inte bedrivits med viss kontinuitet under den tidsperiod som är aktuell i denna rapport men kan om trenden håller i sig eventuellt komma att bedrivas med kontinuitet framöver. Myndigheten har även beviljat fler utbildningar till offentliga upphandlare de senaste åren och detsamma gäller för utbildningar till inköpare med ett kursinnehåll inom offentlig upphandling.

Utbildningar till ledare inom handel (butikshefer) har tidigare bedrivits och beviljats inom yrkeshögskolan men har inte prioriterats i de senaste ansökningsomgångarna. Detta har gjort att denna utbildning inte har bedömts bedrivits med viss kontinuitet.

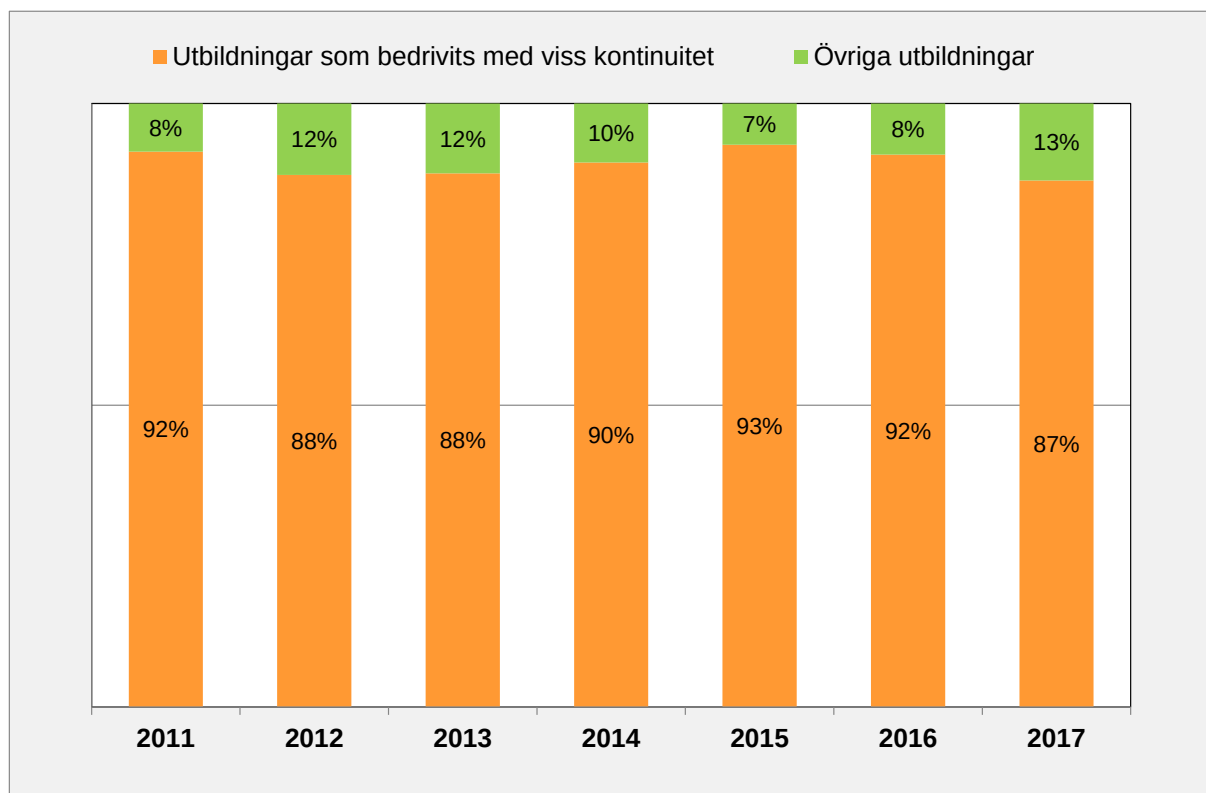

Diagram 3: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning.

Tabell 3: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *⁴

Ekonomi, administration och försäljning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	925	3 123	3 586	3 910	4 099	3 542	1 402
Övriga utbildningar	80	419	469	423	300	327	205
Totalt	1 005	3 542	4 055	4 333	4 399	3 869	1 607

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

3.4 Friskvård och kroppsvård

Utbildningsområdet Friskvård och kroppsvård omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 846 utbildningsplatser, vilket utgör 0,9 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.⁵

⁴ Utbildningar inom utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning utgörs av i snitt 31 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

⁵ Utbildningar inom utbildningsområdet Friskvård och kroppsvård utgörs av i snitt 23 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Friskvård och kroppsvård, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 66 procent.

Utbildningar inom Friskvård och kroppsvård vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till badmästare, hudterapeuter och massageterapeuter. Alla dessa utgör tydliga yrkesroller och har förekommit länge på svensk arbetsmarknad. Utbildning till hudterapeut och massageterapeut liknar varandra i det att båda leder till en yrkesroll som utför behandlingar. Badmästarutbildningar har ett bredare innehåll med underhåll, personalansvar och gruppaktiviteter.

Tidigare har utbildning inom hälsofrämjande verksamhet såsom friskvårdskonsult och hälsoutvecklare funnits inom yrkeshögskolan men har de senaste åren inte bedömts kunna ingå i yrkeshögskolan då behovet av utbildade tillgodoses av andra utbildningsformer.

En trend som kan skönjas inom området är att utbildningar som blivit beviljade i de senaste ansökningsomgångarna är mer specialiserade med tydliga och ämnesrelaterade förkunskapskrav.

3.5 Hotell, restaurang och turism

Utbildningsområdet Hotell, restaurang och turism omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 6 057 utbildningsplatser, vilket utgör 6,4 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Hotell, restaurang och turism, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 42 procent.

Exempel på utbildningar inom Hotell, restaurang och turism vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till resekonsult, kökschef och hotellmanager.

Utbildningsområdet består av tre olika områden, hotell, restaurang och turism. Fram till i dagsläget har utbildningar inom turismområdet inte bedrivits med kontinuitet, med utbildningar till resekonsult som undantag. Då myndigheten bedömer att efterfrågan på kompetens inom besöksnäringen är stor kan utbildningar inom utbildningsområdet komma att uppta större andel av utbildningstocken i framtiden vilket kan resultera i att vi kommer se fler utbildningar som bedrivs med viss kontinuitet. Detta då fler ansökningar som syftar till att kompetensförsörja besöksnäringen i högre utsträckning motsvarar de krav som branschen efterfrågar i de senaste ansökningsomgångarna.

Myndigheten har i den senaste ansökningsomgången prioriterat utbildningar inom turismområdet som leder till projektledare samt kompetenser inom destinationsutveckling. Detta då efterfrågan är stor samt att ansökningarna tydligare uppfyller de krav som ställs på utbildningar inom yrkeshögskolan jämfört med tidigare år. Av de utbildningar som bedrivs inom restaurang är majoriteten avsedda att leda till en arbetsledande eller chefsposition inom området.

Då det gäller utbildningar som bedrivs med kontinuitet inom området hotell har samtliga utbildningar varit inriktade mot ledande befattningar.

Då gymnasieskolan utbildar kockar och receptionister har myndigheten prioriterat utbildningar som leder till kvalificerade kunskaper, färdigheter och kompetenser och som i de flesta fall leder till arbetsledande befattningar. För kockar gäller även att myndigheten prioriterat utbildningar som har ett flexibelt upplägg som främjar att den sökande kan kvarstå i arbetslivet under utbildningen.

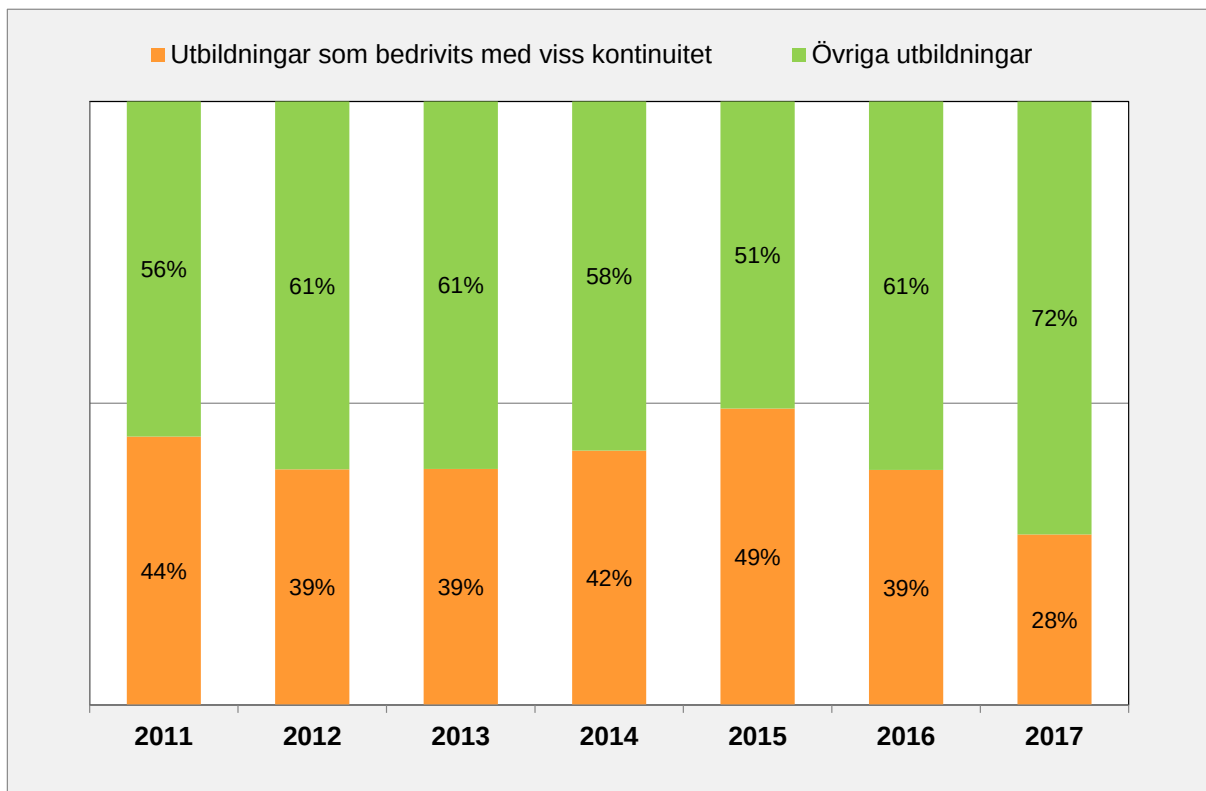

Diagram 4: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Hotell, restaurang och turism.

Tabell 4: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *⁶

Hotell, restaurang och turism	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	157	426	376	437	497	412	154
Övriga utbildningar	196	665	585	600	515	646	391
Totalt	353	1 091	961	1 037	1 012	1 058	545

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

⁶ Utbildningar inom utbildningsområdet Hotell, restaurang och turism utgörs av i snitt 28 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.6 Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Utbildningsområdet Hälso- och sjukvård samt socialt arbete omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 11 073 utbildningsplatser, vilket utgör 11,8 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 62 procent.

Exempel på utbildningar inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till tandsköterska, apotekstekniker och behandlingsassistent/behandlingspedagog.

Sedan Myndigheten för yrkeshögskolan bildades 2009 har flera förändringar skett avseende prioriteringar inom utbildningsområdet Hälso- och sjukvård samt socialt arbete. Bland annat har myndigheten ökat antalet och andelen utbildningar till tandsköterska och vidareutbildningar för undersköterskor inom äldreomsorgen. När det gäller utbildningar till tandsköterska utbildas dessa enbart inom yrkeshögskolan. Antalet utbildningsplatser till behandlingsassistent/behandlingspedagog har minskat och utgör idag en mindre andel av det totala utbildningsutbudet än som var fallet inom in KY.

Yrkeshögskoleutbildningarna inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete kan grovt sett delas in i två kategorier. Den ena är grundläggande eftergymnasiala yrkesutbildningar som leder till anställning i en helt ny yrkesroll, exempelvis utbildningar till tandsköterska eller apotekstekniker. Utbildningar till apotekstekniker utbildas enbart inom yrkeshögskolan. För det andra är det vidareutbildningar för personer som sedan tidigare arbetar inom vården eller omsorgen, exempelvis olika specialistutbildningar för undersköterskor. De utbildningar inom Hälso- sjukvård samt socialt arbete som identifierats ha bedrivits med viss kontinuitet tillhör främst den första av dessa kategorier. Utbildningarna till tandsköterska skiljer sig vidare från mängden då myndigheten tidigare utfärdat föreskrifter avseende nationell likvärdighet för dessa utbildningar. Trots att några sådana föreskrifter idag inte finns utgår Myndigheten för yrkeshögskolan från den standard som satts i föreskriften utifrån tydliga signaler från branschen om att det fortfarande är samma utbildningsinnehåll som efterfrågas/krävs för anställning som tandsköterska.

Inom flera av de utbildningsinriktningar som inte kan sägas ha bedrivits med viss kontinuitet, exempelvis rörande vidareutbildningar för undersköterskor inom slutensjukvård, där variationen avseende utbildningars mål och innehåll har varit stor har likformigheten dock ökat över tid. Idag finns flera underinriktningar som i sig kan sägas ha etablerats som något mer permanenta.

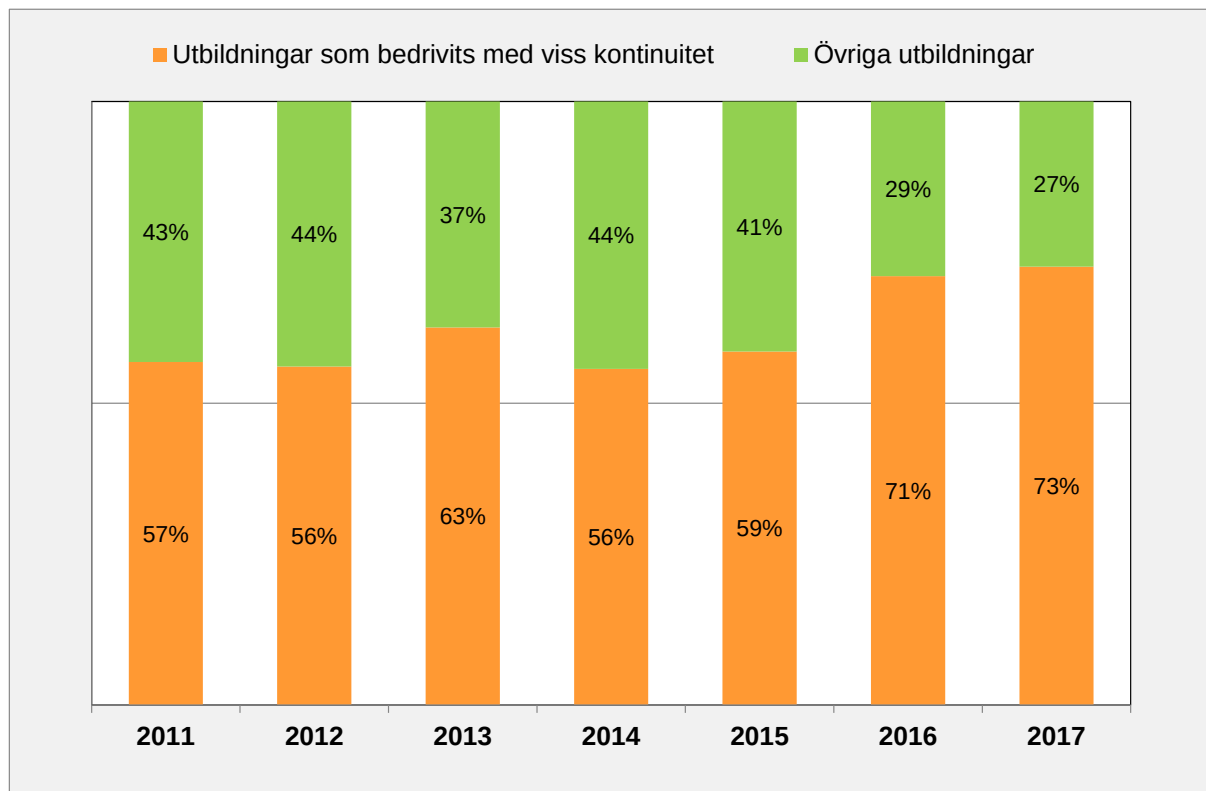

Diagram 5: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Tabell 5: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *⁷

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	483	755	1 083	1 056	1 203	1 590	695
Övriga utbildningar	367	591	648	840	851	647	262
Totalt	850	1 346	1 731	1 896	2 054	2 237	957

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

⁷ Utbildningar inom utbildningsområdet Hälso- och sjukvård samt socialt arbete utgörs av i snitt 28 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.7 Journalistik och information

Utbildningsområdet Journalistik och information omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 698 utbildningsplatser, vilket utgör 0,7 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.⁸

Journalistik och information tillhör ett av de mindre utbildningsområdena inom yrkeshögskolan och utgörs uteslutande av utbildningar till yrkesrollerna webbkommunikatör, teknikinformatör och bildjournalist. Ingen av utbildningarna inom området har bedrivits med viss kontinuitet så som begreppet har hanterats i detta uppdrag. Inom området är det en tyngdpunkt på utbildningar med inriktning mot information snarare än journalistik. På grund av teknikutveckling har utbildningar med inriktning mot information förändrats i sitt innehåll. Detta har lett till att utbildningar som tidigare bedömts tillhöra Journalistik och information utifrån sitt förändrade innehåll istället kan tillhöra Data/IT eller Kultur, Media och design eller vice versa. Teknikutvecklingen på området gör även att nya yrkesroller uppstår och detta tillsammans med att utbildningsområdet är litet kan ses som förklaringar till att inga utbildningar inom området har bedömts att de har bedrivits med viss kontinuitet.

3.8 Juridik

Utbildningsområdet Juridik omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 456 utbildningsplatser, vilket utgör 0,5 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.⁹

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Juridik, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 100 procent.

Juridik tillhör ett av de mindre utbildningsområdena inom yrkeshögskolan och utgörs uteslutande av utbildningar till en och samma typ av yrkesroll, paralegal/juristassistent. Att området består av utbildning till en enda yrkesroll har sin förklaring i att det är få ansökningar till andra yrkesroller som kommer in inom området Juridik. Utöver paralegal/juristassistent har ansökningar till upphandlare inkommit inom området och i vissa fall beviljats, men dessa utbildningar har i senare ansökningsomgångar SUN-kodats inom området Ekonomi, administration och försäljning. Ett skäl till denna flytt har varit att hålla ihop utbildningar till yrkesrollerna inköpare och upphandlare då de i många fall har ett likartat innehåll.

Utbildningar till paralegal/juristassistent har som redovisas ovan bedrivits i liten omfattning inom yrkeshögskolan sett till antalet utbildningsplatser men har bedrivits med kontinuitet under relativt lång tid. Utbildningar med denna inriktning har beviljats i form av kvalificerade yrkesutbildningar (KY) sedan 2005 och sedan 2010 som yrkeshögskoleutbildningar.

⁸ Utbildningar inom utbildningsområdet Journalistik och information utgörs av i snitt 29 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

⁹ Utbildningar inom utbildningsområdet Juridik utgörs av i snitt 33 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.9 Kultur, media och design

Utbildningsområdet Kultur, media och design omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 3 879 utbildningsplatser, vilket utgör 4,1 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Kultur, media och design, under tidsperioden 2011-2017 som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 24 procent.

Exempel på utbildningar inom Kultur, media och design vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till fotograf, kantor, glasblåsare och guldsmed. Yrkehögskoleutbildningarna inom Kultur, media och design är av varierad art med utbildningar som är väldigt nischade med ett fåtal utövare till mer breda utbildningar som även finns i hög utsträckning inom andra utbildningsformer. Utbildningsområdet hör till ett av de mindre och över tid har inflödet av ansökningar minskat. Möjliga förklaringar kan vara den minskade efterfrågan på vissa yrkesroller, institutionalisering dvs. en utbildning förknippas starkt med en utbildningsanordnare samt att de som söker är medvetna om behovet på arbetsmarknaden och söker inom rätt nisch och på områden där det inte finns ett behov ansöks det inte lika frekvent.

Utbildningarna som identifierats att bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet är i hög grad institutionaliserade där utbildningarna till kantor, glasblåsare och fotograf utbildas uteslutande av en utbildningsanordnare för respektive yrkesroll. De är överlag smala utbildningar med få utbildningsplatser (ej fotograf) med en speciell nisch där utbildningsanordnaren har byggt upp expertkompetens som få andra kan matcha. Det ger en helt annan styrning, där prioriteringen av utbildningar till yrkesrollerna är snarare behovsstyrt än efterfrågestyrt.

Utbildningarna som bedrivits med viss kontinuitet är mer eller mindre konstanta, det sker ingen större förändring i yrkesutövningen förutom hos fotografen där den tekniska utvecklingen förändrar arbetsmetoderna. Det avspeglas även i de utbildningar som inte identifierats att bedrivs med viss kontinuitet där förändringarna i utbildningarna skett då vi gått från analoga till digitala system.

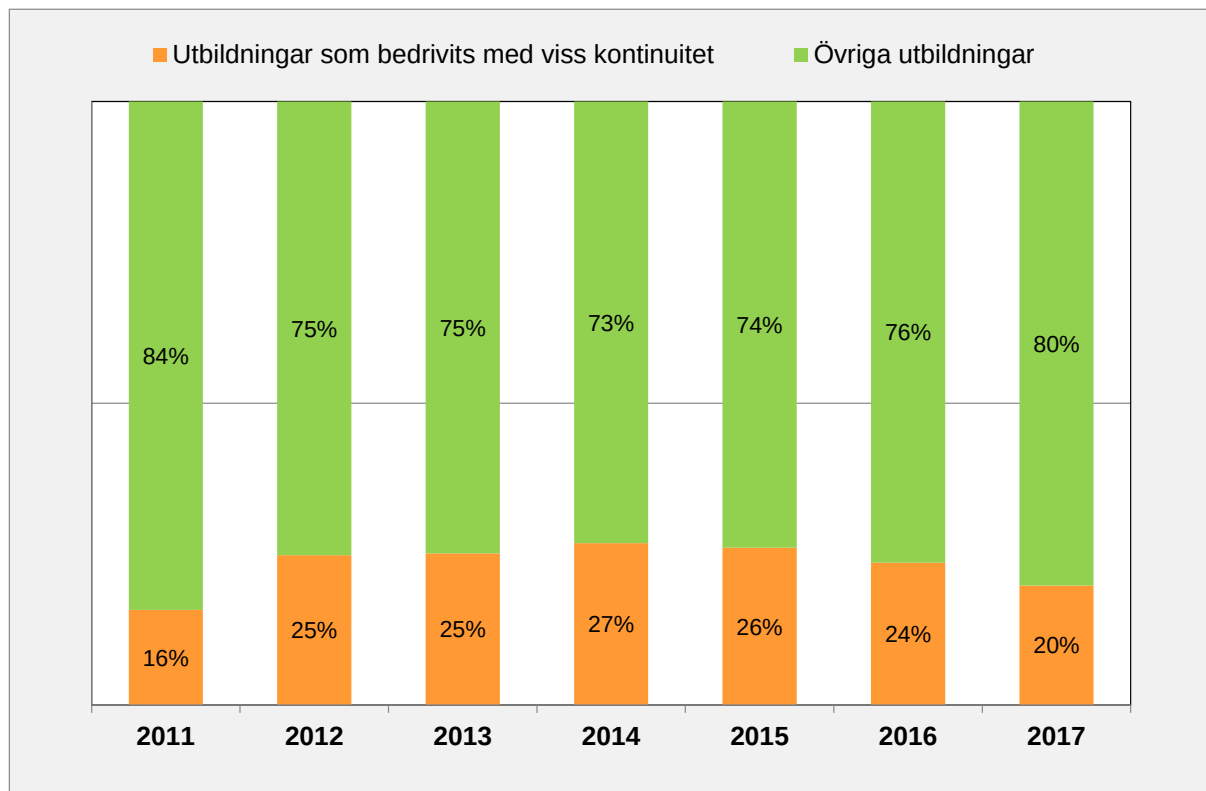

Diagram 6: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Kultur, media och design.

Tabell 6: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *¹⁰

Kultur, media och design	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	44	106	149	152	214	190	76
Övriga utbildningar	235	321	444	415	607	616	308
Totalt	279	427	593	567	821	806	384

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

¹⁰ Utbildningar inom utbildningsområdet Kultur, media och design utgörs av i snitt 26 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.10 Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Utbildningsområdet Lantbruk, djurvård, trädgård och fiske omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 3 914 utbildningsplatser, vilket utgör 4,1 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Utbildningsområdet Lantbruk, djurvård, trädgård och fiske utgör sett utifrån, beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 3 914 utbildningsplatser, vilket utgör 4,1 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 57,3 procent.

Exempel på utbildningar inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till hovslagare, driftledare inom lantbruk, ridlärare och trädgårdsanläggare/trädgårdsmästare.

Yrkeshögskoleutbildningarna inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske karaktäriseras i stora drag av utbildningar till yrkesroller som är mer eller mindre konstanta. De har varit stabila över tid och förändringar i arbetssätt avseende tradition och teknik förändras inte i stort. Ofta är det utbildningar som ska leda till yrkesroller med få yrkesverksamma.

Samtliga utbildningar med arbetsledning inom lantbruk, ridlärare och hovslagare har bedrivits i någon utbildningsform över tid även långt innan yrkeshögskolans uppkomst. Det gemensamma är att yrkesrollerna inte har förändrats nämnvärt. De utbildningar som identifierats som att bedrivs med viss kontinuitet följer dessa mönster. Utbildningar till hovslagare har ändrats innehållsmässigt med anledning av bland annat teknisk utveckling och ny lagstiftning inom djurhälsområdet. Överlag så har det skett en ökad reglering av utbildningar inom djurhälsområdet och de utbildningar som följer ny lagstiftning har prioriterats av myndigheten.

De prioriteringar som skett inom utbildningsområdet har föranlett att utbildningar som inte är eftergymnasiala har prioriterats bort. Tidigare utbildningar som tidigare ingått i yrkeshögskolan men nu bedömts vara gymnasiala är utbildningar till skogsmaskinsförare samt vissa utbildningar inom trädgård. Myndigheten har särskilt tryckt på via ställningstaganden att förkunskapskraven kan vara helt avgörande för om en individ bedöms kunna uppnå utbildningsmålen och vara efterfrågad av arbetslivet. Utbildningar som saknar relevanta förkunskapskrav bedöms inte kunna ingå i yrkeshögskolan.

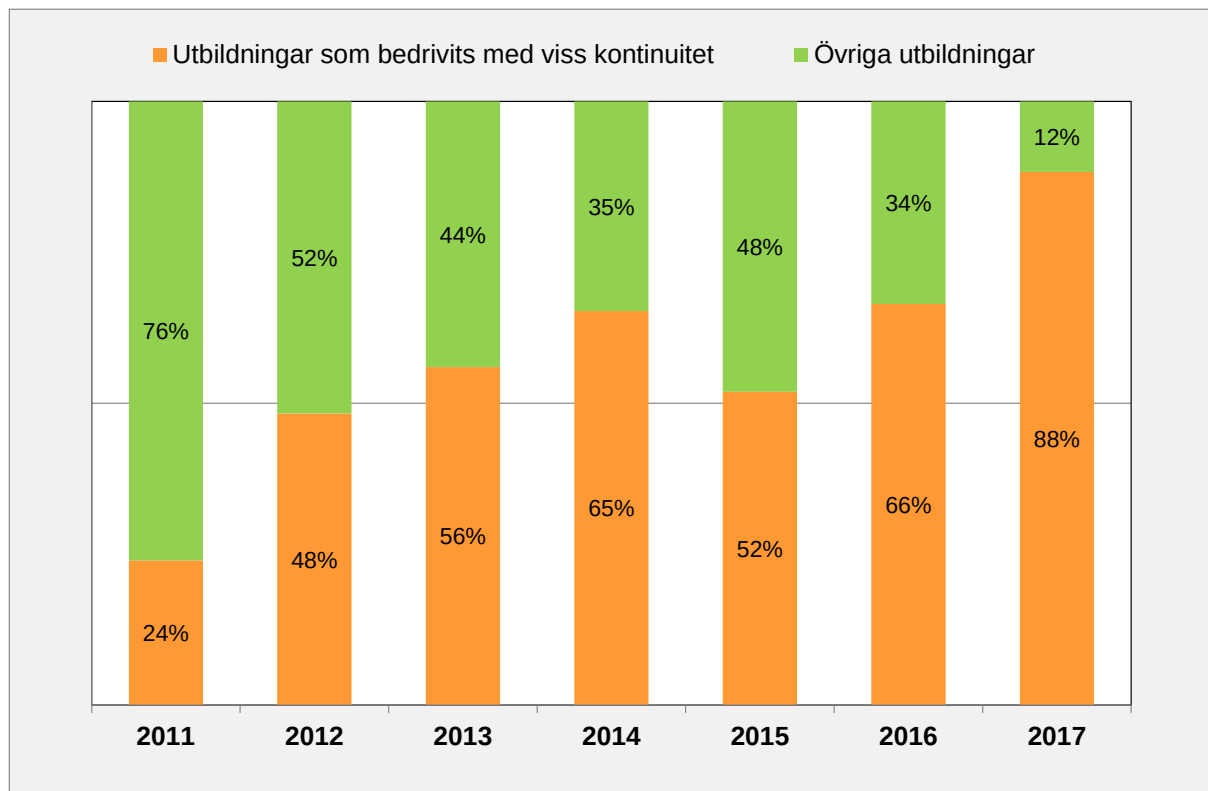

Diagram 7: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske.

Tabell 7: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *¹¹

Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	75	340	370	479	299	416	265
Övriga utbildningar	238	364	291	255	277	210	35
Totalt	313	704	661	734	576	626	300

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

¹¹ Utbildningar inom utbildningsområdet Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske utgörs av i snitt 19 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.11 Miljövård och miljöskydd

Utbildningsområdet Miljövård och miljöskydd omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 152 utbildningsplatser, vilket utgör 0,1 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.¹²

Miljövård och miljöskydd tillhör ett av de minsta utbildningsområdena inom yrkeshögskolan. Ingen av utbildningarna inom området har bedrivits med viss kontinuitet så som begreppet har hanterats i detta uppdrag.

Inom området finns beviljade utbildningar framför allt inom vatten- och miljöteknik. De 152 utbildningsplatser som finns inom området har samtliga beslutats om i ansökningsomgång 2013. Av de utbildningar som idag finns inom området har vissa bedrivits även tidigare men har då varit kategoriserade inom andra utbildningsområden, i första hand Samhällsbyggnad och byggteknik eller Teknik och tillverkning.

¹² Utbildningar inom utbildningsområdet Miljövård och miljöskydd utgörs av i snitt 25 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.12 Pedagogik och undervisning

Utbildningsområdet Pedagogik och undervisning omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 1 395 utbildningsplatser, vilket utgör 1,5 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.¹³

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Pedagogik och undervisning, under tidsperioden 2011-2017, vilka faller inom ramarna för en typ av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 91 procent.

Pedagogik tillhör ett av de mindre utbildningsområdena inom yrkeshögskolan och utgörs av utbildningar till trafiklärare, flyginstruktör och utvecklingspedagog för digitalt lärande. Utbildningar till trafiklärare är de enda som har bedrivits med viss kontinuitet inom området och är den inriktningen som dominerar inom utbildningsområdet sett till antalet utbildningsplatser. Yrkeshögskolan är den enda utbildningsform där det utbildas trafiklärare. Utbildningar till trafikskolelärare utgår i stort från samma utbildningsplan oavsett vart i landet utbildningen bedrivs och utbildningarnas genomförande regleras av Transportstyrelsens regelverk för trafikskolor.

Utbildningar till flyginstruktör beviljades för första gången inom yrkeshögskolan 2013 och har tidigare bedrivits inom kompletterande utbildning (KU).

¹³ Utbildningar inom utbildningsområdet Pedagogik och undervisning av i snitt 21 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.13 Samhällsbyggnad och byggteknik

Utbildningsområdet Samhällsbyggnad och byggteknik omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 10 179 utbildningsplatser, vilket utgör 10,8 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Samhällsbyggnad och byggteknik, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 36,5 procent.

Exempel på utbildningar inom Samhällsbyggnad och byggteknik som bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till kart- och mättekniker, byggnadsarbetare inriktning miljö, järnvägsprojektör och produktionsledare/arbetsledare, bygg.

Yrkeshögskoleutbildningarna inom Samhällsbyggnad och byggteknik kännetecknas av i huvudsak två olika utbildningsinriktningar, produktion och underhåll. De utbildningar som har bedrivits med viss kontinuitet återfinns inom produktionsområdet. Av dem har produktionsledare/arbetsledare inom byggområdet prioriterats av myndigheten i takt med ett ökat bostadsbyggande och satsningar inom anläggning/infrastruktur. Samtidigt är utbildningar till yrkesroller mot produktion mer konjunkturkänsliga än utbildningar med yrkesroller mot underhåll som är mer stabila oberoende konjunktursvängningar. Utbildningar inom utbildningsområdet bör innehålla utbildningsmål med en tydlig anknytning till energieffektivitet och hållbart byggande har myndigheten uppgett i ett ställningstagande. Det har gett konsekvensen att fler utbildningar hänvisar till EU-lagstiftning och andra miljökrav på området.

Myndigheten har på utbildningsområdet gjort ytterligare ställningstagande om att utbildningar med kurser som ger kunskaper, färdigheter och kompetenser motsvarande gymnasieskolans program inte kan ingå i yrkeshögskolan. Det har lett till att många utbildningar inom fastighet som tidigare bedrivits med viss kontinuitet har prioriterats bort.

Utbildningar till kart-och mättekniker och produktionsledare/arbetsledare inom byggområdet bedrevs även inom Kvalificerad yrkesutbildning (KY).

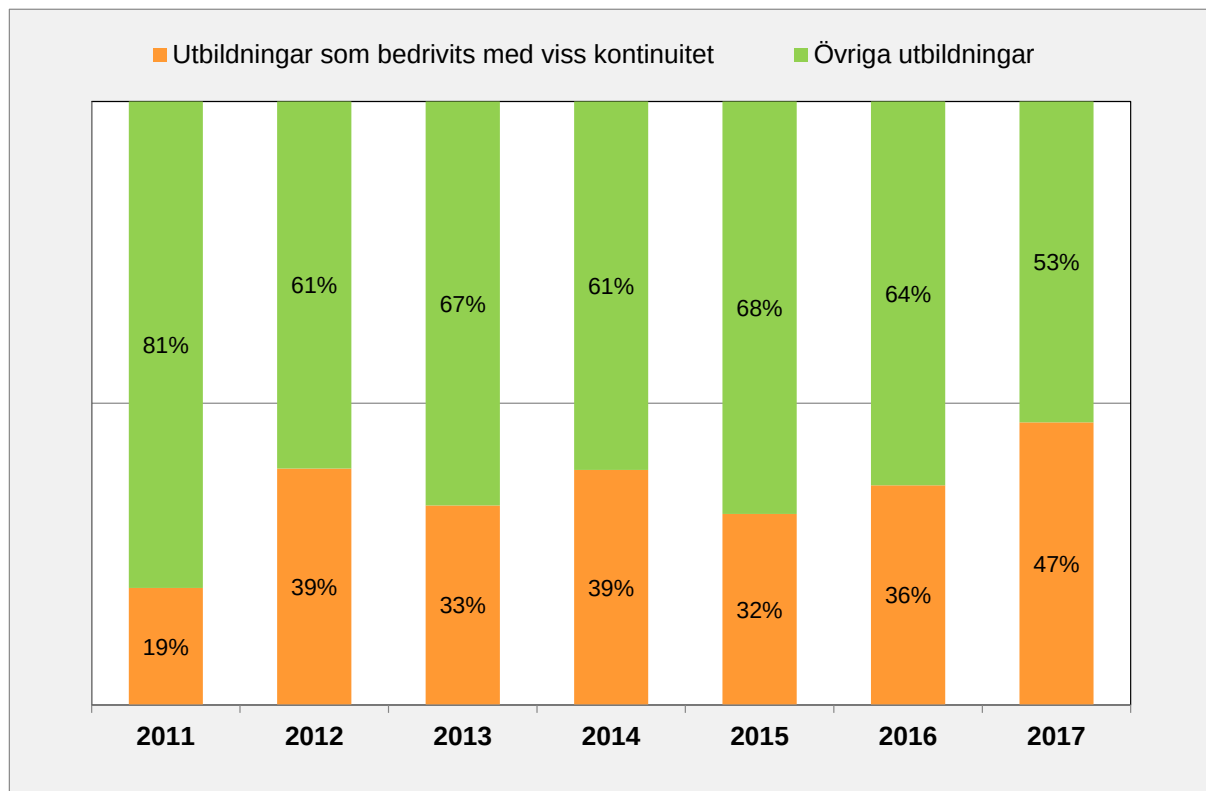

Diagram 8: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Samhällsbyggnad och byggt teknik.

Tabell 8: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *¹⁴

Samhällsbyggnad och byggt teknik	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	50	392	576	714	623	752	613
Övriga utbildningar	208	609	1 166	1 119	1 345	1 315	696
Totalt	258	1 001	1 742	1 833	1 968	2 067	1 309

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

3.14 Säkerhetstjänster

Utbildningsområdet Säkerhetstjänster omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 590 utbildningsplatser, vilket utgör 0,6 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.¹⁵

Säkerhetstjänster tillhör ett av de mindre utbildningsområdena inom yrkeshögskolan och utgörs uteslutande av utbildningar till säkerhetschef, säkerhetstekniker och utbildningar inom arbetsmiljö som utgörs av yrkesrollerna arbetsmiljöingenjör och kvalitets- och

¹⁴ Utbildningar inom utbildningsområdet Samhällsbyggnad och byggt teknik utgörs av i snitt 27 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

¹⁵ Utbildningar inom utbildningsområdet Säkerhetstjänster utgörs av i snitt 31 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

miljöledare. Ingen av utbildningarna inom området har bedrivits med viss kontinuitet så som begreppet har hanterats i detta uppdrag. Anledningen till att inga utbildningar bedrivits med viss kontinuitet kan förklaras med att utbildningarna inom området utgörs av olika och innehållsmässigt föränderliga yrkesroller samt att området är litet till sin omfattning.

Myndigheten har i ställningstagande gått ut med att utbildningar som leder till arbetsledande och samordnande yrkesroller inom säkerhet kräver relevant yrkeserfarenhet som särskilda förkunskap för att studerande ska ha förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

3.15 Teknik och tillverkning

Utbildningsområdet Teknik och tillverkning omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 17 880 utbildningsplatser, vilket utgör 19 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Teknik och tillverkning, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 54,1 procent.

Exempel på utbildningar inom Teknik och tillverkning vilka bedrivits med viss kontinuitet är utbildningar till automationstekniker, elkrafttekniker, vindkrafttekniker och drifttekniker.

Yrkeshögskoleutbildningarna inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning är många till både antal och inriktningar vilket medför att det är svårt att finna något enhetligt och gemensamt. Inom utbildningsområdet finns utbildningar med många utbildningsplatser, till exempelvis produktionstekniker och kyl- och värmepumpstekniker, och de med färre, till exempelvis sadelmakare och konfektionsteknik.

Till utbildningar inom speciellt teknik har det generellt sett varit problematiskt att rekrytera studerande oberoende utbildningsform. För många av utbildningarna finns yrkesinriktade program inom gymnasieskolan som utbildningarna ska bygga vidare på. Eftersom elever i stor utsträckning inte väljer tekniska program på gymnasieskolan får det konsekvenser även på verkningsgraden inom yrkeshögskolan. Myndigheten har dock varit tydlig med att ansökningar till yrkeshögskoleutbildningar som helt eller till alltför stor del motsvarar gymnasieskolans yrkesprogram inte kan beviljas enligt yrkeshögskolans regelverk. Myndigheten har i ställningstaganden gått ut med att utbildningar som leder till yrkesrollerna järnvägselektriker och järnvägssignaltekniker, scen- och eventtekniker, ljudtekniker och ljus-tekniker och som har likartat innehåll som de utbildningar som finns inom gymnasieskolan inte kan ingå i yrkeshögskolan. Detsamma gäller utbildningar till reparatörer och servicetekniker, motsvarande bilmekaniker, motorcykelmekaniker och lastbilmekaniker. Dessa utbildningar har bedrivits tidigare inom KY/YH, men har inte beviljats i senare ansökningsomgångar.

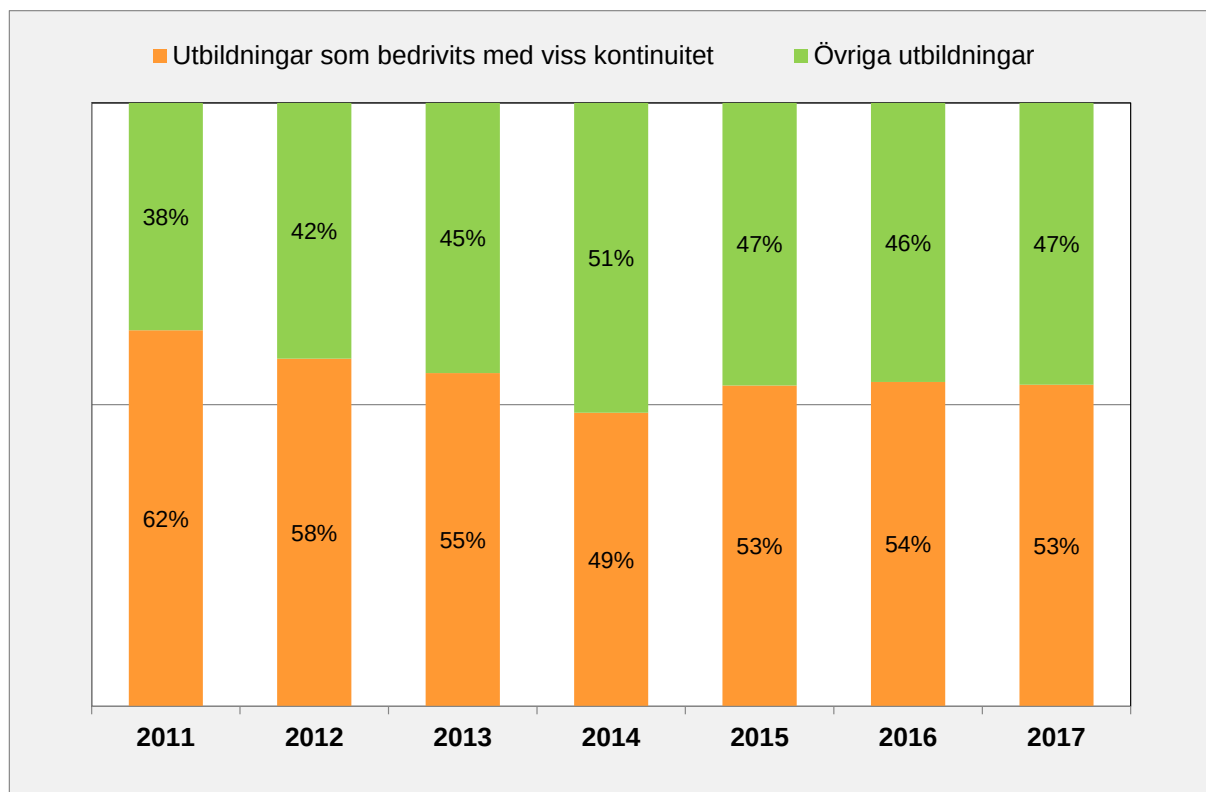

Diagram 9: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning.

Tabell 9: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *¹⁶

Teknik och tillverkning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	903	1 399	1 660	1 573	1 863	1 590	688
Övriga utbildningar	546	1 029	1 346	1 659	1 641	1 368	603
Totalt	1 449	2 428	3 006	3 232	3 504	2 958	1 291

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

¹⁶ Utbildningar inom utbildningsområdet Teknik och tillverknings utgörs av i snitt 23 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.16 Transporttjänster

Utbildningsområdet Transporttjänster omfattar sett utifrån beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 2 827 utbildningsplatser, vilket utgör 3 procent av det totala antalet utbildningsplatser under samma tidsperiod.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Transporttjänster, under tidsperioden 2011-2017, som utgörs av typer av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 53 procent.

Exempel på utbildningar inom utbildningsområdet Transporttjänster vilka bedrivits med viss kontinuitet är lokförare, speditör, kapten (sjöfart) och trafikflygare.

Yrkeshögskoleutbildningarna inom utbildningsområdet Transporttjänster karaktäriseras i stora drag av utbildningar ämnade till att leda till en tydlig yrkesroll med stort nationellt samhällsligt behov. Utbildningarnas innehåll är tydligt reglerat av andra myndigheter där det finns ett visst medbestämmande om hur kursinnehållet ska vara beskaffat. De studerande ska ha genomgått fysik- och psykologtester för att kunna tillgodogöra sig utbildningarna och kunna arbeta inom det yrke som utbildningen leder till. De utbildningar som har bedrivits med viss kontinuitet (förutom speditörer) följer dessa mönster. Eftersom utbildningarna finns inom områden med tydlig reglering och lagstiftning prioriteras utbildningar som kan uppvisa att de uppfyller de högt ställda kraven. Myndigheten har exempelvis tydliggjort ställningstagande beträffande utbildningar till lokförare där myndigheten efter dialog med branschen tagit ställning till bland annat att: *en aktör som ansöker om att få genomföra en yrkeshögskoleutbildning till lokförare ska som bilaga till ansökan uppvisa ett giltigt tillstånd för utbildningsanordnare från Transportstyrelsen samt att utbildningsanordnaren i sin ansökan tydligt ska visa att kraven på teoretiska och praktiska kunskaper i lokförardirektivet återfinns i den föreslagna utbildningsplanen.*

Det starka samhällsliga behovet som föreligger yrkesrollerna har bland annat lett till att myndigheten efter riksdags- och regeringsbeslut inkommerat utbildning till trafikflygare inom yrkeshögskolan. Utbildning till trafikflygare fanns visserligen tidigare som påbyggnadsutbildning men från 2013 finns hela utbildningar inom yrkeshögskolan och förväntas bedrivas med kontinuitet framöver då det finns tydliga direktiv om detta.

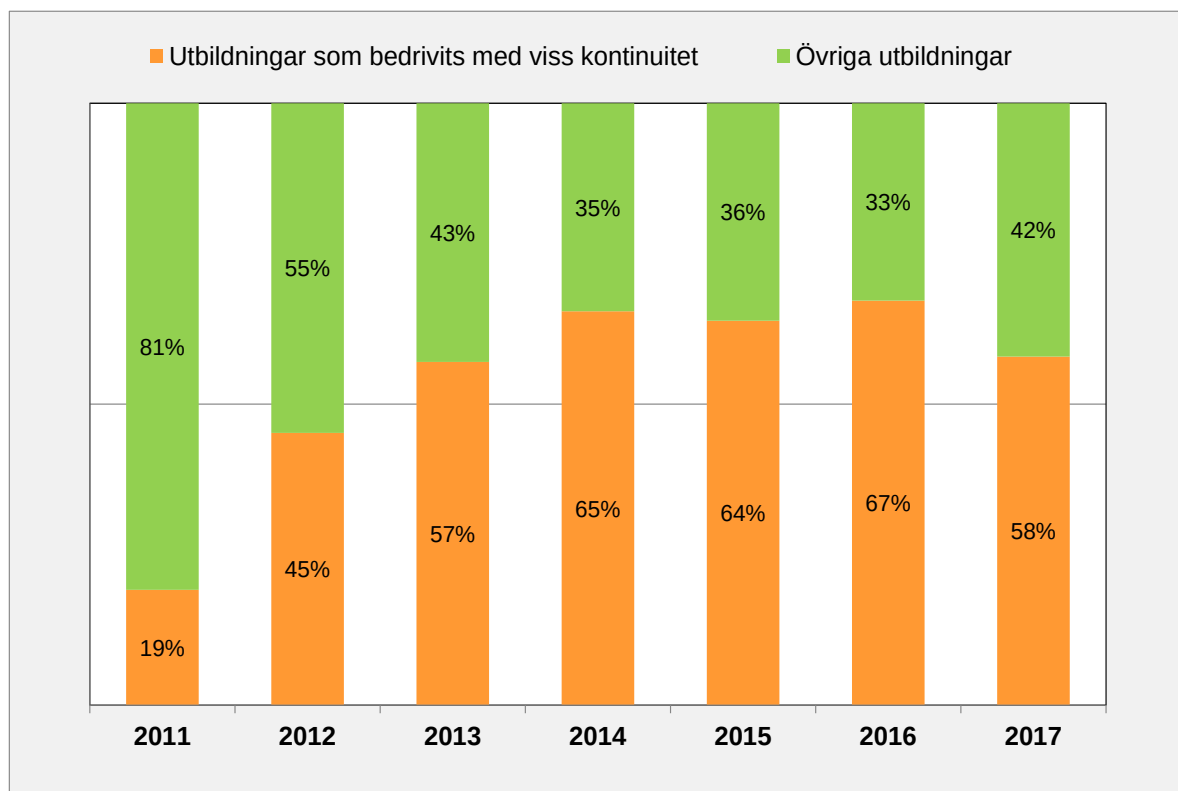

Diagram 10: Andel utbildningsplatser utifrån avslutsår som under perioden 2011-2017 bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet inom utbildningsområdet Transporttjänster.

Tabell 10: Antalet utbildningsplatser utifrån avslutsår 2011-2017 *¹⁷

Transporttjänster	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet	75	262	280	265	168	295	150
Övriga utbildningar	316	317	211	140	95	144	109
Totalt	391	579	491	405	263	439	259

*Avser beslut fattade t.o.m. 140331

¹⁷ Utbildningar inom utbildningsområdet Transporttjänster utgörs av i snitt 27 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

3.17 Övrigt - Smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken, lärling

Smala hantverksyrken som bedrivs i lärlingsform utgör en ytterst liten del av det totala utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan. Beslut fattade till och med 2014-03-31, tidsperioden 2011-2017 motsvarade 379 utbildningsplatser.¹⁸ Exempel på utbildningar är sadelmakare, tapetserare och urmakare.

Andelen beslutade utbildningsplatser inom Smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken - lärling utgör, under tidsperioden 2011-2017, vilka faller inom ramarna för en typ av utbildning/inriktning som bedrivits/bedrivs med viss kontinuitet är 100 procent.

Området är skiftande på grund av dess karaktär, lärlingsutbildningar bygger i större utsträckning på initiativ från den studerande och från det mottagande företaget. Det föranleder ett osäkert flöde på utbildningar till specifika yrkesroller då det dels inte med säkerhet alltid finns intresserade sökande dels att tillgången på handledare/mästare är begränsat. Vilka yrkesroller som det utbildas till kan skiftas varje år med anledning av detta. Å andra sidan är behovet av utbildning inom hela klustret av smala hantverksyrken mycket stabilt genom tiden och har legat på ungefär samma nivå sedan myndigheten tog över ansvaret för lärlingsutbildning för vuxna till vissa hantverksyrken 2009.

Myndigheten har kontinuerligt beviljat utbildningar till hantverkslärling sedan ansvaret flyttades. Lag (2009:128) om yrkeshögskolan uttrycker specifikt att det ska skapas möjligheter för smala yrken inom yrkeshögskolan med bland annat fokus på smala hantverksyrken. Det ska med lagens uttalade ändamål finnas en kontinuitet inbyggd för detta område inom yrkeshögskolan. Myndigheten försöker samtidigt sträva efter att det inte utbildas för många inom en yrkesroll för att undvika överetablering.

4 Diskussion

Resultatet visar att utbildningar inom yrkeshögskolan med beslutsår 2010-2014 till cirka 60 procent bedrivs och kommer att bedrivas med viss kontinuitet under tidsperioden 2011-2017. Mellan utbildningsområdena varierar dock denna andel. Inom exempelvis utbildningsområdet Ekonomi, administration och försäljning är det cirka 90 procent utbildningar som bedrivs med viss kontinuitet jämfört med området Kultur, media och design där cirka 24 procent av utbildningarna identifierats att de bedrivs med viss kontinuitet. De stora variationerna områdena emellan gör det svårt att dra slutsatser av det sammantagna resultatet. Även om en majoritet av utbildningarna i denna studie har visat sig bedrivas med viss kontinuitet säger resultatet ingenting om den geografiska lokaliseringen av utbildningarna eller vilken utbildningsanordnare som bedrivit utbildningarna. Utbildningar som bedrivits med viss kontinuitet kan ha genomförts på olika orter och av olika utbildningsanordnare över tid.

Att yrkeshögskolan enbart funnits sedan 2009 gör det svårt att dra allt för stora slutsatser gällande eventuella förändringar över tid. Vidare kan det utbildningsutbud som finns inom de år som tidsserien utgör fortsatt förändras i kommande beslut. Andelen utbildningar som bedrivs med viss kontinuitet under tidsperiodens kan därmed fortsatt förändras.

En annan faktor som påverkat resultatet är att metoden utgår ifrån SUN5 där myndigheten i varje ansökningsomgång klassificerar vilken SUN-inriktning respektive utbildning tillhör utifrån utbildningens innehåll. Det uppstår ibland svårigheter att avgöra

¹⁸ Utbildningar inom utbildningsområdet Övrigt – smala yrkesområden inriktning smala hantverksyrken, lärling utgörs av i snitt 14 utbildningsplatser per utbildningsomgång.

vilken SUN5 en utbildning tillhör vilket kan få till följd att utbildningsinriktningar med samma utbildningsmål kan återfinnas inom olika SUN5 över tid. Detta kan ha påverkat resultatet av vilka utbildningar som identifierats att de bedrivits med viss kontinuitet.

Det framtida inflödet av ansökningar om att bedriva yrkeshögskoleutbildningar kommer att påverkas av direktiv och ställningstaganden som myndigheten väljer att gå ut med. Detta i sin tur skulle kunna få effekt på andelen utbildningar som kommer att bedrivas med viss kontinuitet. Myndighetens möjlighet att utfärda föreskrifter om nationellt likvärdigt innehåll kan också komma att påverka graden av viss kontinuitet inom yrkeshögskolan. I vilken omfattning branscher och andra aktörer kommer att inkomma med begäran om sådana föreskrifter samt hur myndigheten väljer att behandla dessa ansökningar återstår att se.

När det gäller myndighetens prioriteringar av vilka utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan samt erhålla statliga medel och motiven till dessa har myndigheten att utgå ifrån lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. När det gäller de kriterier som är uppsatta för att ingå i yrkeshögskolan och erhålla statlig finansiering bedömer myndigheten i vilken grad en utbildning svarar mot arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft eller medverkar till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom ett smalt yrkesområde som är av betydelse för individen och samhället. Utöver detta bedöms även arbetslivsanknytningen, utbildningens innehåll och genomförande samt organisation och ledning. Som underlag vid bedömning av inkomna ansökningar utgår myndigheten ifrån utbildningsanordnarens ansökan, egna analyser, externa aktörers rapporter och analyser samt fördjupad referenstagning där kontakter tas med i ansökan uppgivna referenter.

Utbildningsutbudets nuvarande sammansättning kan inte enbart förklaras av de beslut som myndigheten fattar år från år utan måste ses i ett större sammanhang. Utbildningsutbudets tidigare sammansättning - inom ramarna för såväl KY som YH, inkomna ansökningar, arbetslivets behov och engagemang i förhållande till utbildningsformen är exempel på faktorer som påverkat myndighetens beslut och utbildningsutbudet inom yrkeshögskolan.

Bilaga 1

Utbildningsinriktningar som bedrivs med viss kontinuitet

Data/IT, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Data/IT	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till programmerare, mobil ¹⁹	70	135	195	160	35	55	55
Utbildningar till programmerare, spel ¹⁹	0	0	0	20	20	20	30
Utbildningar till systemutvecklare	0	85	120	115	236	396	245
Utbildningar till databasutvecklare	60	60	30	115	65	150	150
Utbildningar till mjukvarutestare	65	30	115	264	179	287	182
Utbildningar till projektledarutbildningar mot IT	0	30	65	191	85	142	85
Utbildningar inom grafisk design	0	59	108	103	89	35	0
Utbildningar till virtualiseringstekniker	30	20	45	85	60	30	30
Utbildningar till nätverkstekniker, mjukvara	85	225	307	200	142	154	94
Totalt	310	644	985	1253	911	1269	871

Ekonomi, administration och försäljning, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Ekonomi, administration och försäljning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar inom inköp ²⁰	30	326	302	348	443	231	102
Utbildningar inom offentlig upphandling ²⁰	0	0	0	32	65	98	65
Utbildningar inom företagsförsäljning	200	756	879	698	712	622	187
Utbildningar inom företagsförsäljning mot IT	30	60	165	165	132	132	0
Utbildningar inom företagsförsäljning mot teknik	100	60	162	262	167	67	0
Utbildningar inom företagsförsäljning mot övriga branscher/marknader	105	278	363	442	433	220	35
Utbildningar inom marknadsföring	0	122	122	150	117	100	30
Utbildningar inom butikskommunikation	0	97	99	101	169	135	35
Utbildningar till rådgivare inom bank och finansiering ²¹	35	32	32	32	32	33	33
Utbildningar inom försäkring ²¹	0	62	62	67	67	0	0
Utbildningar inom bank och försäkring ²¹	25	55	30	57	87	55	25
Utbildningar till redovisningsekonom	285	738	730	767	856	782	358
Utbildningar till vårdadministratör	18	288	358	489	601	725	412
Utbildningar till löneadministratör	97	249	282	300	218	342	120
Totalt	925	3123	3586	3910	4099	3542	1402

¹⁹ Under analysarbetet har *Utbildningar till programmerare, mobil* och *Utbildningar till programmerare, spel* sammanslagits men presenteras här separat.

²⁰ Under analysarbetet har *Utbildningar inom inköp* och *Utbildningar inom offentlig upphandling* sammanslagits men presenteras här separat.

²¹ Under analysarbetet har *Utbildningar till rådgivare inom bank och finansiering* och *Utbildningar inom försäkring* och *Utbildningar inom bank och försäkring* sammanslagits men presenteras här separat.

Friskvård och kroppsvård, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Friskvård och kroppsvård	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till badmästare	48	24	24	20	20	20	20
Utbildningar till hudterapeut	0	52	36	42	42	60	20
Utbildningar till massageterapeut	0	0	0	40	40	26	26
Totalt	48	76	60	102	102	106	66

Hotell, restaurang och turism, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Hotell, restaurang och turism	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar inom Hotel management	0	50	50	58	83	92	67
Utbildningar till receptions-, konferens- och Housekeepingansvarig	33	65	65	33	33	0	0
Utbildningar till Food and beverage manager	0	86	30	95	35	35	35
Utbildningar till kökschef (köksmästare)	79	84	54	24	102	102	0
Utbildningar till restaurangchef	25	42	48	56	44	52	0
Utbildningar till resekonsult	20	99	129	171	200	131	52
Totalt	157	426	376	437	497	412	154

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vidareutbildningar för undersköterskor – äldreomsorg	250	148	296	325	439	454	210
Utbildningar till medicinsk fotterapeut	16	16	48	26	0	46	20
Utbildningar till tandsköterska	192	258	186	211	229	566	288
Utbildningar till instrument- och steriltekniker	25	25	50	30	20	30	30
Utbildningar till apotekstekniker	0	63	195	231	130	163	0
Utbildningar till behandlingsassistent/behandlingspedagog	0	245	308	233	385	331	147
Totalt	483	755	1083	1056	1203	1590	695

Juridik, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Juridik	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till paralegal/juristassistent	0	63	63	98	98	67	67
Totalt	0	63	63	98	98	67	67

Kultur, media och design, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Kultur, media och design	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till kontor	0	0	6	6	12	18	12
Utbildningar till fotograf	0	46	46	48	72	72	48
Utbildningar inom förpackningsdesign	30	30	65	66	92	62	0
Utbildningar till glasblåsare	14	14	16	16	16	16	0
Utbildningar till guldsmed	0	16	16	16	22	22	16
Totalt	44	106	149	152	214	190	76

Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till driftchef, lantbruk	0	76	36	84	104	115	95
Utbildningar förvaltare, lantbruk	0	0	55	80	40	20	0
Utbildningar till ridlärare	16	36	56	20	10	42	32
Utbildningar till biodlare	0	12	0	24	0	12	20
Utbildningar till trädgårdsanläggare/ trädgårdsmästare	41	168	134	146	46	115	65
Utbildningar till hovslagare	18	48	89	125	99	112	53
Totalt	75	340	370	479	299	416	265

Pedagogik och undervisning, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Pedagogik och undervisning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till trafiklärare	266	280	160	234	119	211	45
Totalt	266	280	160	234	119	211	45

Samhällsbyggnad och byggt teknik, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet (Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)

Samhällsbyggnad och byggt teknik	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till kart- och mättekniker	0	87	137	135	140	150	95
Utbildningar till byggnadsarbete mot miljö	30	115	115	179	114	110	90
Utbildningar till produktionsledare/arbetsledare, bygg	20	140	249	320	314	467	403
Utbildningar till järnvägsprojektör	0	50	75	80	55	25	25
Totalt	50	392	576	714	623	752	613

**Teknik och tillverkning, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet
(Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)**

Teknik och tillverkning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till CNC-tekniker	100	55	145	35	115	125	45
Utbildningar till cert. svetsare (internationell)	96	116	92	42	20	0	20
Utbildningar till verktygstekniker/konstruktör	25	43	68	0	20	20	0
Utbildningar till provningstekniker	30	30	0	30	30	26	0
Utbildningar till elinstallatör	60	50	96	96	94	68	24
Utbildningar till elkrafttekniker	0	143	148	125	176	140	45
Utbildningar till elkonstruktör	20	45	70	112	102	84	49
Projektledarutbildningar, elinstallation	65	0	24	35	35	35	35
Utbildningar till drifttekniker	49	74	80	102	122	155	105
Utbildningar till kyl- och värmepumpstekniker	26	50	24	128	128	175	55
Utbildningar till vindkrafttekniker	70	120	212	152	130	90	0
Utbildningar till vattenkrafttekniker	0	24	24	24	24	20	20
Utbildningar till automationstekniker	40	215	240	290	339	254	140
Utbildningar till robottekniker	0	20	20	50	39	19	0
Utbildningar till mekatroniker	0	20	45	25	45	45	0
Utbildningar till processtekniker	25	65	41	57	115	78	20
Utbildningar till tågtekniker	45	30	30	30	30	0	0
Utbildningar till flygtekniker	96	116	72	48	56	68	0
Utbildningar till produktionslogistiker	80	55	80	25	77	32	20
Utbildningar till bagare/konditor	36	36	38	58	58	38	0
Utbildningar till bryggeritekniker	20	20	24	24	0	24	24
Utbildningar inom konfektionsteknik	0	0	22	22	20	18	38
Utbildningar till sadelmakare	0	0	9	7	17	20	7
Utbildningar till trätekniker, industriell	20	52	36	36	51	31	16
Utbildningar till processtekniker, plastindustri	0	20	20	20	20	25	25
Totalt	903	1399	1660	1573	1863	1590	688

**Transporttjänster, utbildningsinriktningar som bedrivits med viss kontinuitet
(Antalet utbildningsplatser (YH) 2011 – 2017 utifrån avslutsår)**

Transporttjänster	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Utbildningar till lokförare	50	204	190	145	85	175	30
Utbildningar till speditör	0	33	65	65	33	20	20
Utbildningar till kapten	0	0	0	30	30	30	30
Utbildningar till trafikflygare	25	25	25	25	20	70	70
Totalt	75	262	280	265	168	295	150

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se